

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Рада молодих вчених

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених

до 95-річчя Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

**СУЧАСНА НАУКА:
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали Всеукраїнської Internet-конференції
(14-18 травня 2018 р.)

Мелітополь, 2018 р.

УДК 378.4:001.89(477.64 – 21) МДПУ
ББК 74.58 (4.УКР- 4. ЗАП. – 2 МЕЛ)
3 41

Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 15 від 25 червня 2018 р.)

РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧА РАДА

Голова – Москальова Л. Ю., доктор педагогічних наук, професор
Заступники голови – Прокоф'єва О. О., кандидат психологічних наук,
доцент
Чорна В. В., кандидат педагогічних наук

Члени редакційно-видавничої ради:

- Антоненко О.М.** – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Барбашова І.А.** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету, м. Бердянськ.
- Гурова Т. Ю.** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри англійської філології та методики викладання англійської мови Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Жуков О.В.** – доктор біологічних наук, професор кафедри зоології та екології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.
- Йоркіна Н. В.** – кандидат біологічних наук, асистент кафедри екології та зоології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Колоніна Л. Г.** – магістр мистецтвознавства кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Курносова К. В.** – магістр педагогічної освіти, викладач-стажист кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та дошкільної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Луньов В.Є.** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної і медичної психології Національного медичного університету імені О. О. Богомольца, м. Київ.
- Морозова І. Б.** – доктор філологічних наук, професор кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова, м. Одеса.
- Мартинюк А.К.** – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання ДВНЗ Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди, м. Переяслав-Хмельницький.
- Ніколаєвич О. В.** – магістр економічних наук, асистент кафедри економіки Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Сапун Т. О.** – магістр географічних наук, викладач-стажист кафедри фізичної географії і геології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Царькова О. В.** – доктор психологічних наук, доцент кафедри психології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь

Яковенко І. О. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та дошкільної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь

Відповідальні за випуск:

Курносова К. В. – магістр педагогічної освіти, викладач-стажист кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та дошкільної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь

Сучасна наука та перспективи : Матеріали Всеукраїнської Internet-конференції молодих вчених (14-18 травня 2018 р.) / за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Москальової Л. Ю. – Мелітополь, 2018. – 271 с.

Висвітлюються погляди молодих науковців щодо сучасної наукової картини світу в аналізі гуманітарних, соціальних, природничих та технічних наук. Матеріали збірника відображають наукові пошуки студентів, магістрантів та молодих вчених.

Редакція не несе відповідальності за наукову коректність текстів і не завжди поділяє думки їх авторів.

©Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ЗМІСТ

<i>Ахтирська К. Р., Варіна Г. Б.</i> Психологічні особливості виникнення маніпулятивних патернів поведінки у дитини молодшого шкільного віку.....	9
<i>Бердова С. Ю., Передерій Д. М.</i> Раціональне використання та охорона геологічного середовища в Запорізькій області внаслідок впливу видобувної промисловості.....	14
<i>Блищик М. В.</i> Проблеми геоекологічного забруднення Безіменного озера села Чернянка Херсонської області.....	19
<i>Бобошко В. В., Работа Т. О.</i> Психогігієна “професійного вигорання” медичних працівників.....	22
<i>Варіна Г. Б.</i> Життєстійкість особистості як чинник психологічного благополуччя майбутніх психологів.....	28
<i>Гавриленко К.Р.</i> Особливості розумово-естетичного виховання молодших школярів у спадщині В. О. Сухомлинського.....	35
<i>Гаврилюк О. Д.</i> Огляд компетентностей майбутніх бакалаврів статистики.....	39
<i>Гавриш І. Ю.</i> Екологічні проблеми міста Мелітополь.....	43
<i>Ганзіна Я. Д., Варіна Г. Б.</i> Психологічні детермінанти впливу мікроклімату в родині на психологічне благополуччя дитини.....	46
<i>Герасимова К. В., Шевченко С. В.</i> Психолого-педагогічні умови формування емоційної стійкості студентів.....	53
<i>Глоба С. А., Христова О. Ф.</i> Особливості навчання англійської мови дітей з вадами слуху.....	56
<i>Гніпель Д. І., Царькова О. В.</i> Психологічні засади самоактуалізації майбутніх психологів як умови розвитку професійних здібностей.....	60
<i>Горбань Д. Д., Махонько Ю. О.</i> Показники мікроциркуляції крові при впливі доксорубіцину та вітамінних препаратів.....	63

<i>Горбачова А. С.</i> Співвідношення психіки з позиції навколишнього світу і фізіології людини.....	67
<i>Грибачова Г. О.</i> Маніпуляція: небезпечні наслідки невинного обману.....	71
<i>Дашковська Я. В., Кучина К. О.</i> Вольова готовність дітей дошкільного віку до навчання в школі.....	74
<i>Драганова А. Ю.</i> Особливості виховання дітей молодшого шкільного віку засобами родинних традицій.....	77
<i>Дубовік А. О., Титаренко О. І.</i> Використання методів арт-терапії у роботі з підлітками.....	80
<i>Єремко К. О., Варіна Г. Б.</i> Психологічні особливості прояву депривації в період підліткової кризи.....	86
<i>Єрмак Ю. І., Чернов М.</i> Розвиток професійної мобільності педагогів в умовах освітніх змін.....	94
<i>Єрьоміна М. С.</i> Розвиток нетрадиційних форм організації навчання у сучасній початковій школі.....	96
<i>Жук Д. В.</i> Комплексний вплив природних та антропогенних чинників на геоекологічний стан ґрунтів Волноваського району Донецької області.....	102
<i>Заколотюк В.Г., Царькова О.В.</i> Психологічні особливості сенсожиттєвих орієнтацій жінок з різними типами гендерної ідентичності.....	105
<i>Коваль Р. В., Курносова К. В.</i> Виховання відповідального ставлення дошкільників до власного здоров'я.....	108
<i>Колісник О. В.</i> Особливості правового виховання дітей дошкільного віку в умовах роботи ДНЗ.....	111
<i>Кожасєва А. С.</i> Ресурсний потенціал Криворізького залізорудного басейну.....	116
<i>Куліш Т. С.</i> Комахи-шкідники лісових біоценозів Токмацького району.....	120
<i>Курносова К. В.</i> Розвиток ідеї морального виховання дітей на сучасному етапі національного відродження України.....	123

<i>Кучеренко Ю. О.</i> Шумове забруднення та його джерела (на прикладі міста Мелітополь).....	127
<i>Крамаренко Є. О., Чорна В. В.</i> Урок у системі особистісно-орієнтованого навчання.....	130
<i>Лазарева Т. П.</i> Как поднять престижность профессии мастера декоративного искусства.....	134
<i>Луцинос А. О.</i> Особливості правового виховання дітей дошкільного віку в умовах роботи ДНЗ.....	138
<i>Макаренко О. І.</i> Розвиток творчої активності у дітей старшого дошкільного віку засобами зображувальної діяльності.....	143
<i>Маракасова К. А., Титаренко О. І.</i> Особливості формування характеру у підлітковому віці.....	147
<i>Мірзосєва А. Т., Пюрко О. Є.</i> Вплив гетероауксину на ріст та розвиток насінини Brassica Oleracea.....	151
<i>Нечипась О. С.</i> Варіабільність серцевого ритму у студентів 17-21 років.....	154
<i>Носкова М. В.</i> Формування потреби у підготовці викладачів дистанційного навчання в Україні.....	158
<i>Нуждак С. В., Антонюк М. С.</i> Забезпеченість загальноосвітніх навчальних закладів комп'ютерною технікою, як передумова реформи нової української школи.....	162
<i>Опашко Г. І.</i> Геоєкологічні проблеми острова Хортиця.....	167
<i>Погрібна А. В.</i> Ігрова діяльність як засіб соціалізації дітей старшого дошкільного віку.....	170
<i>Пономаренко В. В., Царькова О. В.</i> Психологічний супровід емпатично-толерантного ставлення шкільного колективу батьків до дітей з психофізичними порушеннями.....	177
<i>Попова Ю.В., Прокоф'єва О. А.</i> Життєве та професійне самовизначення в юнацькому віці.....	182

<i>Попельнюх О. І.</i> Андрагогіка як педагогічна наука в системі гуманітарної освіти: сучасний стан і перспективи.....	185
<i>Пороник В. А., Кучина К. О.</i> Особливості емоційних реакцій молодших школярів.....	188
<i>Пюрко В. Є., Мальцева І. А.</i> Захисно-адаптаційні реакції галофільних рослин Північно-західного Приазов'я.....	192
<i>Самойлова М. М.</i> Еколого-соціальні проблеми Бердянського регіону.....	196
<i>Сапун Т. О., Шелудько О. М.</i> Загальна характеристика покладів лікувальних грязей озера Велике міста Бердянськ.....	201
<i>Сердюк К. В., Курносова К. В.</i> Вплив гри на виховання дітей старшого дошкільного віку.....	206
<i>Степанькова С., Курносова К. В.</i> Всесторонній розвиток дітей старшого дошкільного віку в сюжетно рольових іграх.....	210
<i>Смірнов Б. І.</i> Особливості формування самооцінки підлітків.....	214
<i>Стечкевич О. О., Стечкевич Л. К.</i> Інтернет-сервіси як компонент підвищення кваліфікації педагогів.....	218
<i>Сухарєва Є. М., Аносова Д. І.</i> Психологічні детермінанти стресостійкості особистості майбутнього вчителя.....	222
<i>Тиха М.А.</i> Дидактична гра як одна з форм формування особистості.....	229
<i>Фантаз А. М., Прокоф'єва О. О.</i> Формування психологічних меж в онтогенезі.....	233
<i>Харо З. М.</i> Проблема важковиховуваності дітей у сучасному суспільстві.....	239
<i>Хима Х. М.</i> Формування читацької компетенції молодших школярів у просторі сім'ї.....	243
<i>Хрущ Ю. М., Балабатько Н. В., Овчинникова М. С.</i> Інноваційні тенденції розвитку туризму для людей з інвалідністю.....	247
<i>Чиркова А. С.</i> Казкотерапія як засіб психокорекції.....	252

Чорна М. Є. Архітектурно-просторове середовище міста як показник екологічного стану урбанізованих територій.....	255
Шульга О. С., Царькова О. В. Переживання почуття провини як сімейно-обумовленого стану.....	259
Юдіна Ю. Ю., Волкова В. А. Музично-естетичний розвиток дошкільників засобами фольклору.....	264
Яковійчук О. В., Майборода Д. О., Шатохіна О. В., Бугонько І. Ю. Пероксидне окиснення ліпідів у м'язовій тканині гусей за дії розчину біофлавоноїдів вівса посівного (<i>Avena Sativa</i>)	268

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОКЛАДІВ ЛІКУВАЛЬНИХ ГРЯЗЕЙ ОЗЕРА ВЕЛИКЕ МІСТА БЕРДЯНСЬК

Сапун Т. О., Шелудько О. М. пригордичо-географічний факультет

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького

м. Мелітополь, Україна

Структура, склад і властивості лікувальних грязей озера Велике розглядаються як гетерогенна фізико-хімічна система, що складається з двох фаз: рідкої (грязьовий розчин, що вміщується в пелоїд) та твердої (грубодисперсна частина – остов, кристалічний скелет; тонкодисперсна частина – гідрофільний колоїдний комплекс), які знаходяться між собою у рівновазі.

Рідка фаза (грязьовий розчин) складається з води і розчинених у ній солей, органічних речовин і газів і є складовою частиною пелоїду, на яку приходиться 55,42-69,71 % його ваги. Грязьовий розчин є похідною ропи, що покриває грязьові відклади, тому його мінералізація і іонний склад відображають склад і мінералізацію ропи.

Через невелику потужність шару грязьового покладу, що оцінюється, в межах площі родовища (0,02-0,41 м), мінеральний склад мулових грязей і ропи майже аналогічні у часі.

За даними багаторічних спостережень концентрація солей грязьового розчину пелоїдів та ропи родовища озера Велике коливається від 16,9 мг/дм³ до 135,3 мг/дм³ [2] за хімічним складом він, переважно, хлоридний, сульфатно-хлоридний магнієво-натрієвий, натрієвий.

У відповідності до «Інструкції із застосування класифікації запасів і ресурсів корисних копалин...» [1] за мінералізацією мулові відклади ділянки родовища оз. Велике відносяться до високомінералізованих (мінералізація — 35-150 г/дм³) – за результатами випробування 2011-2016 рр. та середньомінералізованих

(мінералізація – 15-35 г/дм³) і високомінералізованих (мінералізація – 35-150 г/дм³) – за результатами всіх аналізів, що маються, включаючи випробування 6 років.

Протягом року мінімальна мінералізація спостерігається у квітні та травні та відповідає максимальним рівням води в озері. Протягом червня-вересня, за рахунок випаровування та великого дефіциту вологості, вміст солів у грязьовому розчині зростає і досягає максимуму у жовтні-листопаді.

Грубодисперсна частина (тверда фаза):

Глинистий остов включає силікатні частки діаметром більше 0,001 мм. Силікатні частки впливають на лікувальні властивості грязей. У пелоїдах, що оцінюються, за кількістю переважають силікатні частки діаметром 0,1-0,01 мм і 0,01-0,001 мм, тому вони відносяться до грязей тонкого остова з вологістю від 42,4 до 73,2 %. Таким чином, грязь за глинистим остовом – тонка і має високу якість.

За величиною засміченості частками діаметром >0,25 мм з середнім значенням 7,87% (мінімальне – 0,55 %, максимальне – 30,4 %, що більше за 3 %) грязі родовища відносяться до грязей низької якості [5, 6, 3], що вимагає попередньої підготовки до лікувальних процедур. За результатами проведення повних, скорочених та коротких аналізів складена карта засміченості родовища (табл. 1). Засміченість пелоїдів частками >0,25 мм нерівномірна і має хаотичний характер. Площа із засміченістю пелоїдів частками >0,25 мм більше 5% складає 0,36 км², або 79,13 % від загальної площі геологічного покладу.

Кристалічний скелет складається з малорозчинних у воді гіпсу, карбонатів і фосфатів кальцію, карбонатів магнію, визначає фізичні властивості пелоїдів: об'ємну вагу, в'язкість, пластичність, вологість, теплові властивості, частково адсорбційну здатність.

За перевагою силікатних часток діаметром 0,1-0,01 мм (від 3,43 до 6,38 % на вологу грязь) і карбонатів кальцію (значення від 9,77-16,4 % на вологу грязь) у складі кристалічного скелета грязі відносяться до карбонатно-сілікатних.

Таблиця 1.

Засміченість лікувальної мулової грязі оз. Велике частками >0,25 мм

Номер рядка	Засміченість пелоїдів частками >0,25 мм	Кількість блоків	Площа поширення	
			квадратних метрів	% від загальної площі
1	2	3	4	5
1	менше 5 %	6	94 491	20,87
2	від 5 до 10 %	2	290 824	64,24
3	від 10 до 15 %	10	40 055	8,85
4	від 15 до 20 %	4	17 505	3,87
5	від 20 до 25 %	2	4 930	1,09
6	від 25 до 30 %	1	2 517	0,56
7	більше 30%	1	2 393	0,53
Разом		25	452 719	100,00

Тонкодисперсна частина (тверда фаза)

Гідрофільний колоїдний комплекс включає силікатні частки розміром менше 0,001 мм, органічні речовини, складні неорганічні ферро- і алюмосилікатні і органо-мінеральні з'єднання (сірчане залізо, гідросульфід заліза, кремнієву кислоту, гідрати окислів алюмінію, заліза і марганцю, органічні речовини, поглинені іони та інш.) та визначає основні фізичні властивості лікувальних грязей: пластичність, теплові властивості, вологоємність, адсорбційну здатність.

Вміст колоїдів для мулових грязей складає 4-20 % [4, 5]. Вміст колоїдів у пелоїдах родовища, що оцінюється, складає від 5,73 до 7,44 %; представлений, переважно, полуторними окислами алюмінію (0,54-2,5 %), силікатними частками діаметром < 0,001 мм (1,28-1,86 %) та полуторними окислами заліза (0,07-0,1%), що характеризує грязі родовища як такі, що мають хорошу пластичність, теплові властивості.

За даними 80 аналізів (9 повних – 1П-8П; 1ПГр(К); 24 скорочених – 1С-18С, 1СК, 1СГр(К)-5СГр(К); 47 коротких – 1К-45К, 1К(К), 2К(К), які відібрані на площі родовища у червні та вересні) розраховані статистичні характеристики фізико-хімічних показників пелоїдів, що оцінюються, які представлені в табл. 2.

Таблиця 2.

Статистичні характеристики фізико-хімічних показників пелоїдів озера Велике

Статистичні параметри	Вологість, %	Об'ємна вага, г/см ³	Опір зсуву, Па	Засміченість частками розміром до 0,075 мм	Теплоємність, кал/г/град	Вміст		pH	Eh, mV
						FeS, %	H ₂ S, %		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
середнє	60,4	1,32	563	7,87	0,69	0,189	0,073	7,23	-242
мінімум	42,4	1,21	74	0,55	0,56	0,143	0,050	6,90	-340
максимум	73,2	1,50	1467	30,40	0,79	0,292	0,110	7,75	-101
дисп.	57,7	0,01	120 213	39,16	0,00	0,001	0,000	0,03	6229
станд. відх.	7,6	0,07	347	6,26	0,05	0,032	0,012	0,17	79
скос	-0,72	0,80	0,72	1,78	-0,46	1,381	1,174	0,43	0,50
коєф. варіації	3 749,3	0,30	7 092 592	2 506,1	0,10	0,061	0,008	1,94	99 672

Вміст сульфідів заліза (FeS) змінюється від 0,143 до 0,292 %, вміст сірководню (H₂S) від 0,050 до 0,110%; середні значення складають 0,189% і 0,073%, відповідно (табл. 2). За вмістом сульфідів (FeS у відсотках до природної грязі) пелоїди родовища оз. Велике відносяться до слабкосульфідних - середньосульфідних.

Вологість пелоїдів змінюється у межах 42,4-73,2 %, в середньому – 60,4 %. Коливання вологості пелоїдів по площі озера незначні; стабільність показника вологості вказує на стабільність фізико-хімічних властивостей: об'ємної ваги,

теплових і пластично-в'язких властивостей, електропровідності, які залежать і змінюються від зміни вологості, а також на придатність грязей до використання.

Величина теплоємності змінюється від 0,62 до 0,72 кал./г. град., середнє значення 0,67 кал./г. град.

Узагальнюючи вище наведені дані з фізико-хімічної характеристики пелоїдів родовища озера Велике, слід відмітити, що фізіологічні показники пелоїдів за своїми властивостями відповідають вимогам, що пред'явлені до мулових лікувальних грязей за умов попередньої підготовки до лікувальних процедур.

Отже, на основі проведеної фізико-хімічної характеристики пелоїдів озера Велике м. Бердянськ Запорізької області встановлено, що лікувальні грязі відносяться до високомінералізованих слабкосульфідних - середньосульфідних хлоридних, сульфатно-хлоридних натрієвих, магнеєво-натрієвих.

Література:

1. Інструкція із застосування Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр до родовищ лікувальних грязей. – К.: Ізд-во ДКЗ України, 2005. – 60 с.
2. Програма моніторингу довкілля Запорізької області [В.В. Головін, Н.І. Гарощук, В.Т. Коба та ін.]. – Запоріжжя: Запорізька обласна державна адміністрація, Державне управління екології та природних ресурсів в Запорізькій області, Запорізька міська рада, Комунальне науково-виробниче підприємство «Екоцентр», 2001. – 181 с.
3. Процеси формування хімічного складу поверхневих вод: монографія / [Осадчий В. І., Набиванець Б. Й., Линник П. М. та ін.] – К.: Ізд-во Ніка-Центр, 2013. – 240 с.
4. Раздорожный В.Ф., Бородыня Б.В., Князькова И.Л. Отчет о геологическом доизучении площади масштаба 1:20000 территории листа L-37-VII (Бердянск) в 1991-2000 гг. Бердянским ГСО. Кн. 1 – 11. Текст, текстовые и

графические приложения /Фонды Приазовской КГП. Волоноваха Донецкой обл., 2000. – 243 с.

5. Станкевич В. Звіт про науково-дослідну роботу. Наукове обґрунтування регламентів регенерації використаної грязі та мінеральної води при розробці родовищ природних лікувальних ресурсів на курорті державного значення (заключний). Шифр теми ГД 1588. – Київ: ІГМЕ, 2005 – 250 с.

6. Соклаков И.П. Годовой отчет гидрогеологической службы за 2012 год. – Бердянск Запорожской обл.: ЗАО “Приазовкурорт”, 2013. – 327 с.

ВПЛИВ ГРИ НА ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

*Сердюк К. В., студентка 2 курсу кафедри соціальної роботи, соціальної
педагогіки та дошкільної освіти*

*Курносова К. В. викладач кафедри соціальної роботи, соціальної
педагогіки та дошкільної освіти*

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького,

м. Мелітополь, Україна

Життя дитини – це постійна зміна різних видів її діяльності, яке пов’язане з різними видами діяльностями. На розвиток дитини впливає гра навчання та праця. Усі ці види діяльності пов’язані між собою. Наприклад ігрова діяльність взаємозв’язана з трудовою діяльністю. Тому що спочатку дитина освоює гру, тому що у дошкільному віці гра є провідною діяльністю дітей, бо вона займає найбільше часу у дошкільників.

Трудове виховання пов’язано з грою завдяки предметної гри та сюжетно рольовій. Бо саме дитина спочатку оволодіває предметом (наприклад іграшкою) а потім можуть гратися у сюжетно – рольові ігри. Наприклад у лікаря. Вони за